

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 150 (19)

SÃO PAULO — BRASIL, 1952 M. GEGUZĖS MĖN. MAIO 10 D.

V METAI

ATSAKYMAS

I SĂO PAULO LIETUVIŲ PROTESTO RASTĂ
JUNGTINIŲ TAUTŲ PILNATIES SUSIRINKIMUI
PARYŽIUJE

Šių metų pradžioje Săo Paulo lietuvių organizacijos pasiuntė bendrą protesto raštą JT pilnaties susirinkimo visų valstybių delegacijų pirmiuiakams, kuriame buvo protestuojama prieš rusų vykdomą Baltijos kraštuose genocido nusikaltimą, reikalaujama atstatyti šių kraštų nepriklausomybę ir paskelbti karo nusikaltėliais Maskvos agentus, kurie įvykdė neišprovokuotos agresijos aktus prieš Baltijos valstybes, jų tarpe ir Sovietų delegacijos pirmininką Andrei Višinskį, atsakomą už Latvijos užgrobimą.

Iš JAV delegacijos prie Jungtinių Tautų Pilnaties Susirinkimo Paryžiuje yra gautas oficialus atsakymo raštas, kurio turinį čia ištiesai talpiname.

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ
DELEGACIJA PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ
PILNATIES SUSIRINKIMO

Hotel Astoria
131, Avenue des Campos-Elysées
Paris (8-e) France
1952 m. sausio mėn. 28 d.

Gerbiamieji,

Jungtinių Amerikos Valstybių delegacijos vardu man yra malonu patvirtinti Jūsų laiško gavimą, kuriam yra liečiami Lietuvoje komunistų vykdomi nusikaltimai prieš žmogaus teises. Šis laiškas buvo perduotas Valstybės Departamento asmenims, kurie tiesioginiai rūpinasi Žmogaus Teisių klausimais.

Aš patikrinu Jus, jog Jungtinių Amerikos Valstybių Delegacija dalinasi Jūsų nusistatymu dėl Sovietų S-gos ir jos iškamsinių vyriausybės žmogaus teisių laužimo. Mes naudojames kiekviena proga pareikšti šiuos pažeidimus atitinkamuose Jungtinių Tautų forumuose, svarstant tokius klausimus kaip pabėgėlių problemą, taikos sutarčių pažeidimus Vengrijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje, vergų darbo stovyklas ir karo belaisvių traktavimą.

Tuo pačiu laiku Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija imasi pozityvino darbo vadovybės, nustatyti žmogaus teisių apsaugai standartus, pagal Universalinę Žmogaus Teisių Deklaraciją ir ruošiant Žmogaus Teisių Konvenciją.

Dėkojame už Jūsų pažiūrų pranešimą šiais klausimais, kurie yra JAV tokios svarbios reikšmės Jungtinėse Tautose.

Nuoširdžiai Jūsų

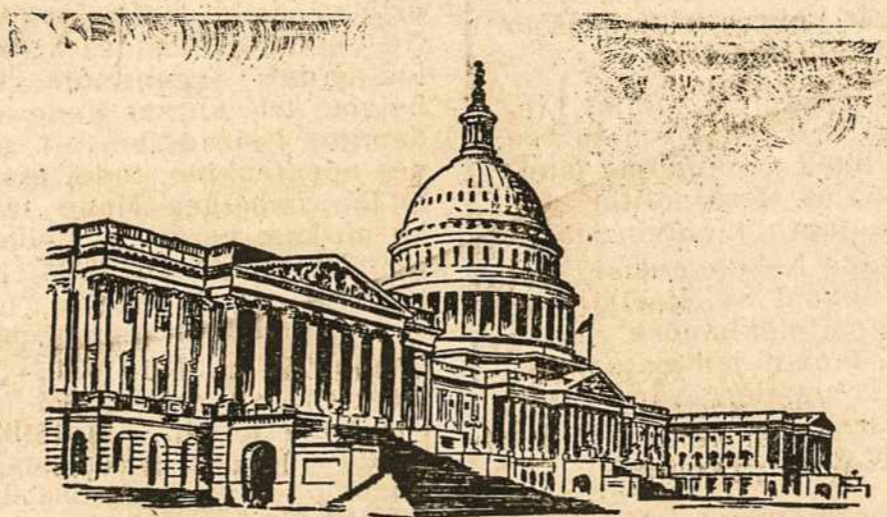
Porter Mc Keever,
Informacijų Direktorius

Korėjoje taika ar karas

yra komunistų rankose. Sąjungininkai daugiau nuolaidų negali daryti. Faktiniai sąjungininkai tik viename punkte pasiryžę nedaryti nuolaidų, būtent, negražinti prievarta karo belaisvių, kiniečių ir siaurės korėjiečių, paimtų karo metu. Kas nori gali grįžti, komunistinė Kinija ar Korėjon, kas nori gali pasiekti sąjungininkų pusėje. Ko

munistai nori, kad priverstinai visi belaisviai būtų jiems gražinti.

Idomu, koks skaičius yra norinčių ir nenorinčių grįžti. Sąjungininkai turi 20 tūkstančių kiniečių belaisvių. Iš jų sutinka grįžti tik penki tūkstančiai, o penkiolika tūkstančių nenori daugiau matyti komunistinio «rojaus» ir yra pasiryžę pasilikti «kapitalistų

Šiaurinės Amerikos valstijų parlamento ir senato rūmai Vašingtone. Kairėj pusėj yra atstovu-parlamento rūmai, dešinėj — senato.

Šių metų lapkričio mėn. be prezidento, dar bus renkami visi parlamento atstovai ir trečdalis senato. Parlamento atstovai renkami dviems metams, o senato — šešeriams. Kiekviena valstija renka po du senatorius, nežiūrint gyventojų skaičiaus. Parlamento atstovai renkami sulig balsuotojų skaičiumi. Parlamente yra 431 atstovas ir senate 96.

kraštuose. Iš bendro belaisvių skaičiaus 169 tūkstančių, grįžti yra užsirašiusių 70 tūkstančių. Šimtas tūkstančių pasiryžę pasilikti pas sąjungininkus.

Sąjungininkų nusistatymas belaisvių gražinimo atžvilgiu yra nepakeičiamas. Kurie nori gali grįžti. Prievarta nebus gražinami. Liūdna, užde jusi kruviną dėmę ant sąjungininkų sąžinės, Vlasovo armijos istorija nebus pakarto ta. Tai patvirtino ir prezidentas Trumanas, sakydamas įteikimu karo belaisvių vergijon ir sunaikinimui. Tai yra nesuderinama su pagrindiniais dorovės dėsniais ir žmoniškumu.

Išdavimas prievarta belaisvių, kurie yra mūsų rankose, pastatytų juos į tragišką padėtį, imtų tekėti kraujas ir amžiams uždėtų gėdos dėmę Amerikai ir Jungtinių Tautų Organizacijai.

Jei komunistai šio pasiūlymo nepriims, Korėjos likimas bus sprendžiamas ginklu. UNO karo vadai pareiškė, kad jie bet kokiems netfketu mams yra pasirengę. Tuomet karo frontas išsiplėstų. Būt bombarduojama Kinija ir jos uostai užblokuojami. Artimoj ateity Korėjos fronte bus iškelta balta taikos vėliava, arba sudundės patrankų šūviai.

Amerikos

užsienio reikalų ministeris Acheson aštriai kritikavo pasikalbėjime su spaudos atstovu sprendžiamas ginklu. UNO karo vadai pareiškė, kad jie bet kokiems netfketu mams yra pasirengę. Tuomet karo frontas išsiplėstų. Būt bombarduojama Kinija ir jos uostai užblokuojami. Artimoj ateity Korėjos fronte bus iškelta balta taikos vėliava, arba sudundės patrankų šūviai.

jo žygis yra nepatriotiškas, nes rinkiminė propaganda skaldo jėgas ir atitraukia nuo kūrybinio darbo.

Propagandai užtektų vienerių metų laiko. Opozicija dar neturi savo kandidato.

— «Prezident» lėktuvo ne laimės priežastis bus žinoma, kai ekspertai nuvyks į nelaimės vietą. Prileidžiama, kad galėjo būti ir sabotazas. Ekspedicija iš 400 žmonių tikimasi dar šią savaitę pasieks sudužusį lėktuvą. Yra žinių, kad lėktuve buvo kontrabandistas, kuris vežė deimantų. Dauguma žuvusių yra Amerikos piliečiai. Brazilų 13. Daugumoje žymios asmenybės, kaip diplomatai, finansistai. Tarp žuvusių yra vienas vienuolika prancūzų, kuri skrido New Yorkan profesoriauti. Taip pat Amerikos krepšininkų, dabar lankančių Braziliją, Harlem juodžių ir Celtics komandų teisėjas. Wyls Overland jeep fabriko Toleda vedėjas, Urugvajaus valstybinio banko direktorius, Brazilijos pasiuntinys Vašingtone sekretorius ir kt.

— Goiaz estade staigiai nukrito temperatūra. Daug žmonių susirgo gripu. Taip pat smarkiai atšalo oras Rio de Janeire.

— Porto Alegre mieste bon džių tarnautojai, motoristai ir kobradorai susreikavo už neišmokėjimą jiems priklausomų švenčpinigių iš miesto savivaldybės. Susisiekimui aptarnauti miesto prefeitūra paleido daugiau autobusų.

— Geguzės mėn. 6d. finansų ministeris Horacio Lafer buvo atvykęs parlamentan at sakyti į įvairias interpeliacijas liečiančias krašto finansus. Ministeris parlamente išbuvo atsakydamas į įvairius klausimus aštuonias valandas.

— Jau kuris laikas spauda praneša apie nesutarimus tarp finansų min. Horacio Lafer ir Banco do Brasil valdytojo Jafet. Kad taip yra, patvirtino ir finansų ministris savo atsilankymo metu parlamente.

— Rio de Janeiro miesto policijos vadas generolas Ciro de Rezende pareiškė, kad azartinius lošimus reikia leisti įstatymų rėmuose, pavyzdžiui «bichos», nes žmonės juos yra taip įpratę, kad be jų negali apsieiti. Spauda tokią pareiškimą smarkiai puola vadindama doriniu supuvimu ir visuomenės nuodijimu.

— Statoma Săo Paulo katedra kas mėnuo pareikalauja apie milijoną kruzeirų iš laidų, Katedrą tikimasi užbaigti, bent viduje, Săo Paulo jubiliejui 1954 m. sausio mėn. 25 d.

Vak. Vokietijoje

vidaus politika labai įtempta. Vyriausybė yra pasiryžusi pravesti pasirašymą su sąjungininkais taikos sutarties, o opozicinės partijos, pirmoj vietoj socialdemokratai, yra griežtoj opozicijoj ir šitos sutarties nenori pripažinti. Tai kos sutarties pasirašymas yra numatytas dar šį mėnesį. Jei Bonnos vyriausybei pavyks savo nusistatymą pravesti, tai bus laimėta viena didžiausių diplomatinių kovų vidaus ir užsienio politikoje.

— Geguzės mėn. 6 d. Olan dijoj mirė garsioji auklėtoja Montessori, sulaukusi virš 80 metų amžiaus Kilmė yra italie. Ji neišdildomis raidėmis yra įrašiusi savo vardą į auklėjimo istoriją.

Brazilijoje

— Įvairių politinių partijų politikai yra susirūpinę buvusio Săo Paulo gubernatoriaus Adhemar de Barros pradėta propaganda prezidento rinkimams. Adhemar de Barros yra gerai suorganizavęs propagandos mašiną, turi pakankamai lėšų ir gali būti išrinktas būsimoje rinkimoje krašto prezidentu.

Šiai propagandai atsverti įvairių politinių partijų vadai ruošiasi liepos mėnesį applankyti visą Braziliją ir gyventojus nuteikti prieš Adhemar. Adhemaro priešai sako, kad

GEGUŽĖS 13 DIENA. ATMINKIME LIETUVA.

Vykstant Lietuvoje pirmajam Tautiniam Eucharistiniam Kongresui Lietuvių tauta buvo paaukota Jėzaus Švenčiausiai Širdžiai. Pamaldumas į Jėzaus Švenčiausią Širdį gražiai išaugo. Daugelyje Lietuvos apylinkių neliuko šeimos, nepasirašiusios Jėzaus Šv. Širdžiai. Maldos Apaštalavimo Brolija tiek paplito, kad Vyrų Apaštalavimas tapo viena iš skaitlingiausių Lietuvos organizacijų, kurioje sutilpo ir kunigai, ir aukšti kariai, ir kiti inteligentai, ir miestų darbininkai, ir kaimo artojai. Iš to gimė daug gražių religinio gyvenimo tradicijų.

Visiems lietuviams laisvame pasaulyje minint Lietuvos pirmojo karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų su kaktį ir atžymint Lietuvos Bažnytinės Provincijos įsteigimo 25 metų sukaktį, tos Provincijos Metropolitui Arkivyskupui J. Skvireckui vadovaujant, Lietuvių tauta buvo paaukota Švenčiausios Marijos Nekalčiausiai Širdžiai. Tas aktas buvo padarytas sekant Šv. Marijos paraginimus, padarytus Fatimos apsišviekimuose. Nors dar tik metai laiko nuo šio akto, tačiau jau matosi gražių dvasinių rezultatų. Ne tik šv. Kazimiero vardo Lietuvių Kolegija Romoje, bet jau ir visa eilė Lietuvių bendruomenių laisvame pasaulyje yra pasekę anuo aktu. Atsirado pasauliečių katalikų tarpe labai gražios iniciatyvos plėsti lietuvių tarpe pamaldumą į Šv. Marijos Nekalčiausią Širdį sekant jos pamokymus Fatimoje.

Pagarbinti Šv. Marijos Nekalčiausią Širdį liturgijoje yra skirta rugpjūčio 22 diena. Gegužės 13 dieną ne visur ir ne visiems gyvenimo aplinkybės leis iškilmingai paminėti. Ta diena tačiau lietuvių tarpe turėtų būti atžymėta dvasiniu būdu. Kur nebus galima ko nors daugiau tą dieną padaryti, nereikia stebėtis; gražios tradicijos kuriasi pamažu ir reikalauja ištvermės. Visi tačiau tą dieną susijungime bendrai karštai maldai. Kas negalės tą dieną gal net bažnyčios atlankyti, prisiimti šv. Komunijos, tai nors tos dienos visas maldas, visą darbą sutartinai paaukokime Šv. Marijai už mūsų kenčiančią tautą ir Tovyne. Tautos kančios, mūsų ilgesys yra labai dideli trunka labai ilgi, tačiau tai neturi atšaldyti mūsų pasitikėjimo Dievu ir Šv. Marija, mūsų ištvermės savo tautą gelbėti maldomis ir darbais, mūsų pažūra į tautų likimą, neturi būti stabmeldiškai tik žemiškų pasisėkimų. Dievo kelias — ne mūsų kelias. Mes persilpni juos visus atspėti. Visokiu atveju tebūnie garbė Viešpaties vardui. Mūsų elgesys tik tada bus nuoseklus, jeigu į Dievą ir Šv. Mariją tuo daugiau šauksime už mūsų tautą, juo daugiau ta tauta kenčia, juo daugiau ji yra reikalinga dangiškos pagalbos.

GEGUŽĖS 13-JI DIENA TEBŪNA VISO PASAULIO
LIETUVIŲ MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ.

Vysk. V. Brizgys

Das Kilniadvasi Kūrėja Jonas Rimša

Rašo — Karolė PAŽĖRAITĖ

Sužinojusi, kad dailininkas Jonas Rimša, pagerbęs savo atsilankymu, Menininkų Klubo pakviestas, Pirmąją lietuvių dailės ir liaudies meno parodą São Paulyje, dar neišvyko Bolivijon, panorau su juo pasikalbėti. Ypatinai man rūpėjo sužinoti, kaip jis jaučiasi ir kaip jam sekasi naujame dailės meno kūrybos kelyje.

— Kaip aš jaučiuosi? — šiltai nusišypsojo Rimša, mane nuvedęs į savo naujai įrengtą laikiną šventovę — atelje. — O lygiai taip jaučiuos, kaip paslaptinguose tropikuose, kur jokio kelio tau niekas neprakasė, kur pats turi jį kirviu prasiskinti. Niekad nemėgau pramindžiotų takų ir klasiškai nugrįstų kelių. Eini tokiu iš gamtos iškovotu taku, šurpas tave pa gauna nuo nežinomybės ir mistiškos baimės jausmo, nes nežinai, ką ten rasi ir ar tešėsi savo uždavinį, bet ir ne suvaldomas džiaugsmas ir jėgos pajutimas užtvindo tavo sielą, panaikindami dvejo-

Dail. Jonas Rimša

nes bei netikrumo jausmą.

— Įdomu būtų sužinoti, kaip toli Jūsų nužengta tuo Jūsų praskintu taku? — paklausiau Rimšos, nes apsidai

riusi po atelje, tepamačiau prie sienų paveikslų nugaras ir priešais save pastatytą milžinišką paveikslą, vaizduojantį Tropikų Maldą, kurį jau buvau mačiusi Jono Rimšos darbų parodoje rugpjūčio mėnesyje, ir kuris man labiau siai iš visų jo paveikslų patiko. Jame gyvai jaučiu egzotiškų tropikų dvasią, paprastą savo primityviškumu ir di dingo nesuprantama mistika, kurioje jaučiamas amžinybės dvelkimas.

— Tuojau pamatysit, — tarė dailininkas, — tik dar tu riu jum paaiškinti, kaip aš prie to savo kelio priėjau. Sustingusios klasinės mokyklos aš dar Argentinoje, kur baigiau tris kursus Meno Akademinio išsižadėjau. Ji manęs nepatenkino, todėl ją apleidau, nebaigęs. Mane traukė miškas, veržiausi keliauti naujais, nemindžiotais keliais. Tą miško meilę, manau, paveldėjau iš savo prabočių lietuvių, kurie buvo už sidarę neprieinamose miškuose, sklidinuose religinės mistikos ir romantiško paslaptingumo. Tad, kada išsiskyrčiau su tėvu, norėjusiu mane padaryti «naudingą» praktišką žmogum, pasukau pasaulin, ramiai pravažiavau pro gražiausius miestus, ir patraukiau į tropikus, ieškodamas primityvios egzotikos, mano dabartinės kūrybos šaltinio. Išsižadėjęs klasikinės mokyklos, maniau, kad turiu eiti paskui modernistus Paulo Picasso, Henri Matisse, Raoul Dufy, George Roault, tačiau mano siela visą laiką prieštaravo prieš jų tendencijas. Tik vėliau supratau, kad kiekvienas dailininkas turi turėti laisvę savo mintyse, tendencijose ir koncepcijose. Tada palikau tuos dailininkus ramybėje. Vis dėl to, tu riu jiems padėkoti, kad jie dailininkus išlaisvino iš supelijusios akademijos, kuri ruošė iš dailininkų gerus fotografus, o ne kūrėjus. Tie modernistai atidengė kelią į naują pasaulį. Bet tą pasaulį kiekvienas dailininkas turi suprasti individualiai, kūrybiškai. Ieškodamas to pasaulio, dailininkas turi eiti savo keliu, o ne kitų pramintu. Pas kutiniu laiku priėjau šio, nusistatymo: eiti paraleliai su šiais modernistais, bet pasirodyti visai kitu, jei, žinoma, mano sveikata man leis, — užbaigė Rimša, ir liūdesio šėšelis užtemdė jo taurų veidą, nes jo sveikata paskutiniu laiku neperstipriausia. Bet jis tuoj susivaldė, vėl pagyvėjo ir pradėjo traukti iš pasienių paveikslus,

— Štai, šie paveiksliukai yra nupiešti Rio de Janeire. Jų vardai: «Danza Campestre», «Evocacion Aymara» ir «Pre ludio Simfonico». Dar esu ten nupiešęs «Fogata» ir «Pachemana», kurias vietoje pardaviau Chilės ambasada. Tie paveiksliukai man pasirodė nepaprasti spalvų deriniu bei žaismu, kompozicija ir muzikaliu elementu, kuris paskutiniuose Rimšos darbuose ypatingai jaučiamas. Tie paveiksliukai savo plastinėmis formomis juose man priminė paskutinius Rimšos darbus, išstatytus dar rugpjūčio mėn. parodoje, São Paulyje, būtent «Aimarų trilogiją», tik šiuose naujuose paveiksliuose dar labiau pabrėžiamas ritmas, harmonija, plastika ir indėnų rasės charakteris.

Paskui Rimša atitraukė spintelę ir ištraukė dėžę. Tai, kaip pamačiau, mane kerėte užkerėjo. Jonas Rimša, kaip koks burtininkas, rodydamas man savo naujausius, jau São

Paulyje pieštus, paveikslus, iš paslaptingos dėžės ištrauktus, mane nukėlė į naują pasaulį, nematytą, neregėtą, žai žaruojantį nepaprastomis spalvomis, skambantį nuostabią mistišką muziką.

— Palaukit, dar leiskite man paįgyventi tame pasakiškai žavingame pasaulyje, — prašiau dailininko, bijodama, kad jis vėl to pasaulio nepasleptų burtų dėžėn.

Rimša nusišypsojo ir pradėjo man aiškinti:

— Šis paveikslas, kuris vad. «Puerla de Sol», vaizduoja aimarus besimeldžiančius prie Saulės durų, kurios neseniai atkastos. Archeologų nuomone, jos yra 10,000 metų senumo. Tai lyg altorius. Prie tų saulės durų indėnai meldėsi saulės dievui. Aima rai tikėjo žemės deivei Pachemanai ir saulės dievui, bet žemės deivę labiau garbino. Dabar jie katalikai, bet tą tikėjimą jie jungia su senuoju tikėjimu ir senoviškoms tradicijomis. O, štai, čia «Plegaria indigena». Tai yra malda žemės deivei.

Šis paveikslas mane stačiai užbūrė. Tai ne žmogaus, tai tarytum nepaprastai genialios būtvybės, netekusios žemiško apvalkalo, darbas. Tos aimarų figūros, palinkusios prie žemos, tarytum pasiduodančios žemės deivės valiai, bet ir drauge gaudamos iš jos stiprybės ir jėgų gyventi; tas paslaptingas — mėlynos ir žalsvos — spalvų derinys, tai mistiška muzika, — visa tai jungiasi nepaprastai harmonijon. Kaip paveiksle «Plegaria del Tro piko», taip ir šiame, pajatau amžinybės dvelkimą, bet dar stipresnį, dar kvapesnį.

Rimša, matydamas mane tarytum užkerėtą, ir pats susijaudino.

— Šį paveikslą nupiešęs iš ryto į jį žvilgtelėjęs (dirbu naktimis), ir pats buvau nustebintas. Gyvai pajutau, kad mano kūrybinis šaltinis ne tik, laikui bėgant, neišseko, bet dar naujom nežinomoms versmėm prisipildė. O dabar pažiūrėkit į «Himno al Sol». Šiame paveiksle bandžiau saulės spindulius išlieti muzikoje.

— Iš tikro, jaučiu jame ne tik saulės spindulių žaismą tame šventiškame danguje, iškilmingose, ryškiniuose rūbais, aimarų figūrose, bet ir girdžiu skambant tikrą saulės himną, — tariu, gerėdamasi, lyg dainuojančia geltona, beveik auksine, spalva, kuri apgaubia paveikslą šventiška nuotaika.

— Kaip matot, tai mano paskutiniai darbai, — tarė J. Rimša. — Šie visi paveiksliukai yra sukurti įtakoje garsaus Bolivijos kompozitoriaus Eduardo Cava, kūriančio indėnų stiliuje. Jo «Poema Simfonica Illimani» taip paveikė mano vaizduotę, kad ta muzika mane privedė prie šių paveikslų sukūrimo. Šie paveiksliukai yra lyg preliudija prie tos simfoninės poemos. Pačią «Poema Simfonica Illimani» įkūnysiu drobėje, kai nuvyksiu Bolivijon.

— Įdomu būtų sužinoti Jūsų laimingiausią dieną, — pareiškiau dailininkui.

— Laimingiausias buvau 1932 m., kada parodoje su kitais dailininkais, Buenos Airese, oficialiai pardaviau dvi akvarėles, ir kada spauda apie mane palankiai atsiliepė žadėdama man garsią ateitį. — Kur manote vykti iš

Brazilijos?

— Vaziuosiu Argentinon, kur pietuose, Barcelochėje, piešiu žiemą. O paskui grįšiu Bolivijon.

— Girdėjau, kad apie Tamsią rašoma monografija. Įdomu, ar ji jau išspausa, — pa siteiravau.

— Monografija jau baigta, — atsakė Rimša, — ir būtų atspausa ispanų ir anglų kalbomis, bet aš dabar sustabdžiau jos spausdinimą. Ją teleidau spausdinti tik po 2 metų. Tada jau būsiu stipriai įsitvirtinęs savo naujame kūrybos posūkyje, kuris jau Bolivijoje vadinamas rimšizmu. Tada su naujais paveiksiais vyksiu Siaurės Amerikon, kur savo darbų parodoje pavaižduosiu šią naują kryptį dailės mene.

Rio Lietuviai

GRAŽIAI PAMINĖTOS
JURGINĖS

Balandžio 27 d. sekmadienį, gražus tautiečių būrys buvo susitelkęs Jurginių pamaldoms, kurias atlaikė kolonijos kapelionas kun. J. Janilionis su Mišiomis ir pamokslu. Šios pamaldos buvo užprašytos pp. Dubauskų šeimos, kurias tradiciniai kasmet jas palaiko.

Po pamaldų, šventoriuje, lietuvišku papročiu, pasisveikinta, pašnekučiuota ir atsi-gaivinta tikiybine nuotaika. Gražus katalikiškas pavyzdys visiems.

P.

IŠVYKO AMERIKON

Balandžio 30 d. laivu «Uru guay» išvyko į Ameriką inž. Juozas Laskauskas su žmona Ona ir dukra Zina. Naujorke pasitiks juos ponios Onos brolis ir nusigabens į savo namus Niu-Filadelphijoj.

Ponai Laskauskai atvyko į Braziliją iš tremties pries penketą metų. Jam, kaip inžinieriui ir faneros specialistui, teko kuo ne visą laiką dirbti savo specialybėje ir gauti neblogą atlyginimą. Ponia Laskauskienė nemažai pasidarbavo vietos lietuvių kolonijoje, gyvai dalyvaudama jos visuomeniniame veikime. Nedidelėj Rio kolonijoje bus jaučiama nemaža spraga.

Pp. Laskauskai turėjo daug draugų ir prietelių, su kuriais atsiveikino juos aplankydami, o šie atsidedodami ir apgailėdami gausiu būriu paladėjo išplaukiančius.

Laimingos kelionės ir gražaus išikūrimo dolerio žemė.

N.

SEKMINIŲ PAMALDOS

Gegužės 25 d. 10 val. įvyks Sekminių pamaldos šv. Vincento iš Paulo bažnyčioje, Av. Mem de Sá, 271, kurios bus atlaikytos pp. Jono ir Leono Adomavičių užprašyta intencija.

Visi tautiečiai kviečiami atsilankyti.

Kapelionas

Ispūdingai paminėta Motinos Diena

Gegužės mėn. 4 d. Vila Zelinoj buvo švenčiama Motinos Diena. Ryte 7 val. motinos lydimos savo sūnelių ir dukrelių dalyvavo motinių iniciatyva laikomose mišiose, priėmė šv. Komuniją.

Po piet trečią valandą mokyklos patalpose buvo surengtas motinoms pagerbimos, Programą išpildė seselių pranciškiečių mokyklos mokiniai ir L. K. Bendruomenės choras.

Kadangi tą pat dieną buvo ir klebono kun. P. Ragaižinsko gimtadienis ir sekančią dieną vardinis, ta proga mokyklos mokinių vardu sveikino Pr. Šukys ir po to mokinių choras sudainavo ilgiausių metų.

Mamytės pasveikino Viktorija Stankevičiūtė, pirmos klasės gimnazistė. Laimutis Dovydaitis padeklamavo eilėrašį «Mamytėi». Po to mokinių choras sudainavo «Pas Močiutę augau». «Be mamytės» — dainavo Varasila, Stasė Lukoševičiūtė, Marcelina Kleizaitė, Silvija Boguslauskaitė, Aldutė Boguslauskaitė.

Viktorija Stankevičiūtė ryžtingai deklamavo «Nūšlaitis». Mergaičių grupė pašoko «No riu Miego».

Pilvas didelio rimtumo ir įsigyvenimo išėjo scenon Rimgaudas Juraitis ir kaip didžiausias artistas, su pergyvenimu deklamavo eilėrašį «Mamytėi». Vėl scenon išėjo mergaičių grupė pašokti baleto.

Po to scenoje buvo suvaidintas vieno veiksmo veikalėlis «Laiškas Mamytėi». Alyčio rolę vaidino Pranas Šukys, Irutės — Marcelina Kleizaitė, Angelo — Stasė Lukoševičiūtė, Motinos — Silvija Boguslauskaitė, pasakotojas — Laimutis Dovydaitis.

Baigus vaidinimą scenon susirenka mokinių choras ir sudainuoja «Lietuva Brangi»,

bendrai visi deklamuoja «Mes prisiskinsim daug gėlių. Pasakutinis programos numeris — daina «Pamenu tą rytą».

Mokinių programa buvo įdomi, įvairi ir gerai paruošta. Ją atliko lietuvių kalbos klasių mokiniai. Programą paruošė seselės M. Kristina ir Antone-a. Mokymą sunkina ir ta aplinkybė, kad daug mokinių jau iš namų ateina sudarkyta lietuvių kalbos tarena. Bet taip pat yra pavyzdys, kad norint galima gražiai pramokti lietuviškai ir kad galvoj nesusimaišo lietuvių kalba su portugalų ar kitomis kalbomis.

Antrą programos dalį atliko Bendruomenės choras diriguojant maestro Al. Ambrozaičiui.

Programos vedėjas Al. Boguslauskas priminė, kad motinos dienos proga privalome prisiminti ir kitą savo motiną, šiandien skaudžiai persekiojamą ir kankinamą — tėvynę Lietuvą.

Ir šia proga paskaitė momentui pritaikintą poeto B. Brazdžionio eilėrašį.

Jonas Valavičius paskaitė ispūdingą Nelės Mazalaitės apsaką «Motina».

Bendruomenės choras sudainavo Nudavė dukrele, Kur bėga Sešupė, Anoj pusėj ežero. Pucios dainą iš operos Cavalaria Rusticana. So lo partiją dainavo V. Tatarūnas. Strauso Dunojaus valsą ir Jūreivių Maršą. Pianu akompanavo Rita Sprogis.

Aendrai paemus minėjimo programa buvo įdomi ir turininga, neperilga, nenuvargino susirinkusių. Atsilankusių bavo pilna mokyklos salė ne tik sėdinčių, bet ir staečių. Kiti turėjo tenkintis mokyklos veranda, žiūrėdami pro langus.

Motinėls buvo gražiai pagerbtos. Susijaudinusios grįžo į namus.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVA»

Naujausias atbėgėlis iš Lietuvos pasakoja,

kad Gaižiūnų stovykloje laikoma apie 2,500 lietuvių, dažnai net daugiau. Prižiūrėtojai yra rusų kareiviai, kurie dažnai kalinius muša. Buvo varomi į darbus. Jis dirbo duris ir panašius įrengimus, kiti statė bunkerius sandėliams. Toje stovykloje tebuvo tik vyrai. Mcterys buvo laikomos Ruklos stovykloje. Stovyklų šiuo metu Lietuvoje daug. Gana stambi esanti prie Klaipėdos.

Gaižiūnų stovykloje laikomi ūkininkai, neatidavę nustatytų normų, įtarti mokytojai, darbininkai. Užtenka tik prieš rusus ką prasitarti ir areštuoja. Buvo ir tokių, kuriuos sugavo bėgančius per sieną ir pasmerkė 8 metus kalėti. Yra grįžusių iš Belgijos ir Aokietijos. Paprastai juos palaiko laisvus porą mėnesių, neva duoda darbo, o paskui uždaro į darbo stovyklą arba ištremia.

Su klumpėmis, žiemą be paltų

Toje darbo stovykloje visko trūksta. Vieton batų — medinės klumpės. Net žiemą adsiausto negaudavo, tekdavo švarku tenkintis. Dirbti tekdavo šaltose patalpose ar lauke. Į darbotvietę eidavo apie mylią kelio. Kaliniai niekam negali rašyti ir niekam negalėjo negalėjo nei laiškų, nei siuntinių gauti, nei lankytojų susilaukti. Pažįstami manė, kad jis tebesus Kaune, kur anksčiau dirbo prie geležinkelio, o jis jau buvo darbo stovykloje.

Tarp kalinių buvo šnipų, kurie imdavo kalbėti prieš bolševikus; jei kas prasaradavo, tą ir išveždavo. Net ir kaliniams skaitomos marksizmo ropagandinės paskaitos, duodami propagandiniai spausdiniai rusų ir lietuvių kalbomis.

Valgyti duoda svarą su ketvirtadaliu duonos per dieną ir sriubos. Per savaitę gauna vieną pokelį sukapotų

tabako stiebų. Per pirmąjį tardymą Karolį taip sumušė, kad jis ir dabar tebenešioja randus antakyje ir lūpoje.

Jei toje žiaurioje darbo stovykloje atsiranda ligonių, tai juos išveda neva į ambulatoriją, bet nė vienas nebe-grįžta. Pareigūnai paaiškina, kad juos nusiuntė len-gvesniam darbu.

Kaip ištrūko iš darbo stovyklos?

Nuolat ragino rašyti savanoriais darbams į Rusiją. Kas užsirašo, tą paleidžia savaitę atostogų, o kas neužsirašo, tą vistiek išveža. Karolis užsirašė

«Atostogų» metu pasiekė Lietuvos kaimą Ukmergės apskrity. Žmonės beveik visi suvaryti į kolchozus, bet dar apie trečdalis trobesių nėra perkelta. Kaimiečiai turi eiti dirbti į kolchozą Maisto stin-ga. Su autuvu, drabužiais — dar blogiau. Gavę sklypelius žemės, žmonės kai kur sėja linų ir patys sau audžiasi drabužius. Vasarą prisiplėšia karnų ir dirba vyžas. Gyvulių šeimos negali laikyti. Kai kurie karves dar turi, bet už jų išlaikymą tenka atidirbti daug darbadienių ir daug pie-no atiduoti. Arklių ūkininkai visiškai nebeturi. Atiduoti kolchozui.

Jeigu kur reikia važiuoti, turi gauti leidimą. Kolchozo viršininkas yra kartu ir poli-cijos agentas. Jis išduoda leipimus. Vyksta dažni trėmi-mai. Ne masiniai, bet po vie-ną ar šeimomis. Yra partizanų.

Kelionė per Lenkiją

Karolis Lietuvoje niekam apie bėgimą nesisakė. Pasakė tik, kad pasirašęs savano riu vykti į Rusiją... Gavęs duonos, slapčia patraukė į Lenkijos pasienį. Sieną priėjęs, naktį stebėjo sargybinius. Kai jie nuėjo į šalį — perbėgo.

Blogiau buvo keliauti per Lenkiją, nes nemoka lenkų kalbos. Kadangi buvo vasaros pabaiga, tai nakvojo šieno kūgiuose ar rugių gubose. Daugiausia ėjo laikais, orientuodamas pagal kryžkelių užrašus. Iš Lenkijos į Vokietiją pateko perplaukęs upę. Per Lenkiją ėjo apie 10 dienų.

Per Vokietiją

Rytų Vokietijoje kolchozų nematyti. Kadangi puikiai kalba vokiškai, Karolis užėdavo pas ūkininkus valgyti prašyti. Leipzigą palikęs kairėj pusėj pamažu pasiekė Vakarų Vokietiją. Čia jau buvo laisviau. Ūkininkai duodavo maisto. Nutaikęs kada sargybiniams nuėjo toliau, perėjo Olandijos sieną ir vėl pėsčias pasiekė Hagą. Uuoste išbuvo pusantros dienos ir pri-sitaikęs slapčia įsėdo į laivą, kurs jį atvežė į JAV.

Karolis Bobertas yra kilęs iš Šlrvintų valsčiaus, Ukmergės ap.

Lietuviu Mokyklos Amerikoje

Amerikoje veikia 54 para-pijinės lietuvių pradžios mo-kylos (su aštuonerių metų kursu), kuriose mokosi 11 tūkstančių 140 mokinių. Iš

bendro mokinių skaičiaus 1999 yra tremtinių vaikai, o 9141 — vietiniai. Iš vietinių yra tik kiek daugiau kaip trečdalis, kurių tėvai yra abu lietuviai: 3531, gi tokių, kurių tik vienas tėvų lietuvis — 2056. Taigi iš vietinių moksleivių, kurių abu arba bent vienas tėvas yra lietuvis yra 5587. O visai nelietuviškų šeimų moksleivių yra 3554. Prileidžiant, kad tremtinių abu tėvai yra lietuviai, parapijonėse mokyklose turėsime lietuvių tėvų vaikų 5530. Tokių, kurių tik vienas tėvas lietuvis — 2056. Gi nelietuvių vaikų — 3554 — beveik trečdalis.

Lietuviškose pradžios mokyklose šv. Kazimiero seserys veda 33 pradžios mokyklas su 7060 mokinių. Pranciškiečiai — 16 mokyklų su 2897 mokiniams. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys veda 5 mokyklas su 1183 mokiniams.

AUKŠTESNIŲ MOKYKLŲ

lietuviai išlaiko 10 su 1178 mokiniams. Jose mokosi 104 iš tremties mokiniai ir 1074 vietiniai. Iš vietinių 221 moksleivio abu tėvai yra lietuviai ir 129 moksleivių tik vienas tėvas yra lietuvis. Taigi aukštesnėse mokyklose lietuvių vaikų, kurių abu, arba bent vienas tėvas yra lietuvis yra 454, o nelietuvių vaikų — 724.

Prie 36 pradžios mokyklų veikia vaikų darželiai su 1385 mokiniams. Įvairiose vietose veikia katechetiniai kursai, tiems mokiniams, kurie lanko valstybines mokyklas.

Tokių kursų prie parapijų yra 42 su 1700 moksleivių.

Žinant, kad Amerikos valstybinė mokykloje vienas mokiniams metams kaštuoja 280 dolerių, tai lietuvių išlaikomos mokyklos valdžios izdui per metus sutaupo daugiau, kaip tris milijonus dolerių.

Dadėka

Labai gerai pavykus mūsų bendrai Choro Remėjų ir Chorisų gegužinei, Bendruomenės Choras jaučia moralinę pareigą padėkoti visiems mūsų didelės bendros šeimos gražiu bendradarbiavimu ir pakilia nuotaika gegužinėje.

Dėkojame kun. kleb. P. Ra-gaižinskiui ir E. Meliūnui už nufilmavimą ir įamžinimą mūsų gegužinės svečių ir programos.

Ypatingai didelis ačiū visoms mūsų mieloms «Loris-tėms» — šeiminkėms, kurios taip puikiai ir skoningai paruošė stalus. Gegužinės šeiminkėmis buvo: Stasė Kamantauskaitė, Elena Matuzonytė, Ona Zagorskaitė, Aldona Balionytė, Manika Janavičiūtė ir Joana Lapienytė.

Dėkojame visiems orkestrantams, kurie be jokio atlyginimo taip daug prisidėjo prie mūsų gegužinės pasiseki-mo.

Dar kartą nuoširdžiai dėkojame Jums visiems.

Jūsų

CHORO VALDYBA

DOMŪS ATSAKYMAI Į BENDRUOMENĖS CHORO ANKIETĄ

Daugumas Choro Remėjų į klausimą «Ar norite vakaro ar vaidinimo?» atsakė: «Kon certo — vakaro» apie 80%, (Nukelta į 6 psl.)

J. Rimšos

Skalbėjos

Kunigo JUOZO JANILIONIO svarbieji gyvenimo bruožai

(Autobiografija 60 metų amžiaus sukaktuvių proga).

(Taša iš Nr. 149)

Sulaukiau pirmąjį Lietuvos Konsulą dr. Račkauską. Johanesburge suburiau lietuvių koloniją Pietų Afrikos Lietuvių dr. Ją, kuri suruošė pirmą kartą Vasario 16 d. paminėjimą. Suruošiau viešą paskaitą Zydų Gildijos salėje su šviešos paveikslais iš Lietuvos. Sekmadieniais laikydavau pamaldas į kurias susirinkdavo apie trejetą šimtų tautiečių.

Daug daug gražių atsiminimų pasiliko iš Pietų Afrikos krašto, kuriame žmogaus genijus, aukso ir deimantų padešamas, pakeitė pačios žemės vulkanišką paviršių žaliuojančiais eukaliptų miškais ir vaisių sodnais. O menininkui, poetui-rašytojui reikia tik pasikelti ant Kapštato vadintamo Stalo Kalno ir pažvelgti iš vienos pusės šviesų, iš antros pusės tamsų, Atlanto ir Indijos okeanus, kurie susitinkdami ties Gerosios Vilties iškišuliu, veda amžiną kovą žūt-būt.

ARGENTINA

Jau Kaune nustatytu planu atvykau į Argentina nuolatinei dvasios reikalų misijai tarp lietuvių išeivių. Pakeliui aplankiau Brazilijos pionierių kun. Valaitį, patirdamas jo pasišventimą ir kartu didelį materialinį skurdą.

Buenos Aires pasitiko mane konsulas dr. Mačiulis, priklaudamas pas save. Čia reikėjo nugalėti formalumų sunkumus, kuriuos sudarė vietos Dvasinė vyriausybė. Tik dideliu užsispyrimu ir dr. Mačiulio karštumu buvau priimtas ir priskirtas prie Santa Lucia bažnyčios lietuvių reikalams.

Po 4 mėnesių apaštalavimo, nutariau vykti į Kauną ir ten išdėstyti abiem Vyriaušybėms dvasios reikalų rūpinimo padėtį išeivijoje. Išgavau iš Buenos Aires ir Montevideo vyskupų pasižadėjimus priimti po vieną kunigą.

Kaune buvo sutvarkytas reikalas. Dvasinė vyriausybė sutiko išleisti 3 kunigus savanorius: kun. Bumšą į Argentiną, kun. Radžių į Urugvajų ir kun. Sugintą į Braziliją.

Ministerių pirmininkas Voldemaras pravedė atitinkamas pašalpas kunigams. Užsienių Miisterijos propagandos skyriaus vedėja p-lė Avietinaitė su ponija Kairiūkštienė parūpino 4 dėžes knygų ir kitokių dalykų. Viena dėžė nuėjo į Pietų Afriką, viena — į Braziliją ir dvi į Argentiną su Urugvajum.

Buenos Aires lietuviai katalikai buvo suorganizuoti į šv. Kazimiero Bendruomenę ir vėliau sukurti Lietuvių Namai, į kuriuos galėjo ineiti visos kitos organizacijos. Buvo leidžiamas savaitraštis «Švyturys», redaguojant mudviem su kun. Bumša. Įsteigta Tumo-Vaizganto vardo mokykla su koplyčia. Pasaulinio Eukaristinio kongreso metu buvo sudaryta Lietuvių sekcija ir leidžiamas tikybinis žurnalas «Tiesa». Lietuvių vardas tapo įamžintas Lujana bazilikoje su bronzine lenta Stebuklingosios ŠS. Panelės koplyčios sienoje ir iškabinta Lietuvos vėliava.

1933 m. dar teko pabuvoti Lietuvoje tais pačiais išeivijos reikalais. Buvo praplatinas pašalpų fondas kultūriniam reikalams ir pašalpų skirstymas pavestas Užsienių Lietuviams Remti dr. Jai. Šis reikalas buvo išspręstas Užsienių Reikalų Ministerijoje, sukviestame p. Lozoraičio posėdyje, kuriame be mudviejų dar dalyvavo Kasakaitis, Emi gracijos skyriaus viršininkas ir adv. Skipitis.

Be Buenos Aires nuolatinio dvasios reikalų rūpinimo, periodiniai tekdavo lankyti provincijos miestų lietuvių branduoliai: Berisse, Rozarijoj, Fordoboj ir Tukumane.

Argentinoje palikau aštuonerių metų įtempto ir dažnai nervingo darbo vaisių. Buvo pasisekimų ir nepasisekimų. Prie pastarųjų reikia priskaičiuoti loterijos — «rifos» organizavimą, kuri pasibaigė «fiasco» dėl jos finansuotojų nesažiningumo. Teko net Vila Devoto kalėjime du mėnesius ir dvi dienas pabūti, kol išaiškino visą klaidą.

1938 m. gegužės 30 d. tapo užverstas Argentinos knygos lapas.

(Daugiau bus)

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVĄ»

Bene čia mūsų tėviškė

Dr. E. DRAUGELIS

Mūsų tremtinių gyvenime pastebimas netikrumo, abejumo reiškinys. Atrodo, kad mes ne tai kad nepajėgiame, bet stačiai, kartais, ven giame įsikurti, įsistiprinti svetur, vengiamo pagražinimų bei patogumų savo gyvenime, tardami trumpai drūtai:

— Bene čia mūsų tėviškė? Kam čia to viso reikia? Juk vistiek, ryt-poryt grįšime atgal ir viską teks palikti svetimiams, o gal ir pusdykiai?

Taigi ir gyvenama tik ta diena; vengiama platesnių, o ypač rizikuotesnių užsimojimų, sulaikoma savo iniciatyva, veržlumas. Sutaupas laikome namie arba banke, kur mokoma juokingai mažas nuo šimtis, vieton leisti juos apyvartoti, pirkti vertingus, nuolat brangstančius objektus (žemė, namai, dirbtuvės etc.) Gi pinigai, kaip matome, visame pasaulyje krinta ir, aišku, kris dar labiau, nes ginklavimosi karštingė ir nuolatinė karo gresmė bet kokias popierines vertybes, dargi jeigu jos ir Amerikos doleriais vadintusi, daro mažaver tėmis.

Aišku, — čia ne mūsų tėviškė.

Aišku, kad čia mes liksim tik tol, kol galėsime grįžti į tėvynę. Mes išbėgome svetur ne pyragų ieškodami, bet savo galvas saugodami. Todėl mūsų galvos te lieka ne tik sveikos, bet ir

pramatančios, ko mūsų tėvynei reikės ją vaduojant ir išvadavus iš okupacijos.

O reikės daug, labai daug ko: pirmoje eilėje reikės ryžtingų, sąmoningų, tėvynės meile alsuojančių jaunuolių — vyrų ir moterų, kurie ir ginklo nevengs, kad okupantas būtų išvarytas. Paskui reikės gyvenime prityrusių, mokytojų specialistų, kuriems iš pagrindų sugriautą tėvynę teks atstatyti. O visam tam reikės lėšų ir dar kartą lėšų. Jas tat čia svetur ir turi me pasigaminti, kad užtektų ne tik laivokartei iki Klaipėdos, bet liktų ir aniems degamiems reikalams.

Taigi dėl šito tik, nors čia ir ne mūsų tėviškė, turime visu veržlumu, visa lietuviams įgimta energija ir visais įmanomais būdais veržtis gyveniman, «užkariauti» pasaulį ir taupyti, rinkti lėšas išlaisvintos tėvynės atstatymui.

Rio Lietuviai

MOTIMOS DIENA

L. K. Bendruomenė savo paskutiniame posėdy, įvyksiam balandžio 22 d., nutarė švęsti Motinos Dieną gegužės 11 d. sekančia tvarka:

1. 10 val. pamaldos šv. Vincencio iš Paulo bažnyčioje (Av. Mem de Sá, 271.)

2. Tuoju po pamaldų, gretimoj prie bažnyčios salėj, įvyks susirinkimas su atatin kama Motinos Dienai programa.

Kviečiami visi lietuviai gausiai dalyvauti šios brangios dienos paminėjime, o ypač motinos, kurioms be ko kito, bus duodama graži dovanėlė atsiminimui.

LINKSMOS METINĖS

Tradicinės Gaulių šeimos namuose, balandžio 19 d., linksmi ir gražiai buvo paminėtos trijų jaunuolių metinės: Kazimiero Gaulios, Antano Strimaičio ir Alberto Jonaičio. Vaisėse dalyvavo žymi kolonijos dalis, o ypač organizotojai, kurių valdybos buvo «in corpore», kadangi ir patys solenizantai dviejuose čia veikiančiose organizacijose yra aktyvūs nariai.

Gražių lietuvišku papročiu pasižymėta: skaniai užkasta, gardžiai alučio nugeria, «Ilgiausių metų» sugiedota, daug kitų daidų išdainuota ir su gaideliais išsiskirstyta.

Kad pagirių nebūta, rodo ir tas faktas, kad ant rytojaus įvyksiam «Dainavos» metiniame susirinkime visi aktyviai dalyvavo, išsirinkdami naują valdybą, kurion kaip tik pateko du pirmieji solenizantai.

Ilgiausių metų jaus jaunuo liams — visuomenės darbuotojams.

N.

DINGO BE ŽINIOS

Inžinierius Petras Slėnis, žymiausias lietuvis kapitalistas, turėjęs iš Prefeitūros gatvių grindimo stambias paragas, neužbaigęs darbų, nei niekam nieko nepranešęs, ūmai pranyko ir jau antra savaitė kaip niekas apie jį nieko nežino.

Neabejotinai bus sulošęs bankrotą, prie kurio, matyt, jau jis iš anksto ruošėsi: išsi pardavė visą, kas tik vertę turėjo — jachtą, du automobilius, meblius ir kt.

Blogiausioj padėty pasiliko darbininkai, kuriems neišmokėtos algos. Inž. J. Abraičiui taip pat teko nemažai nukentėti, kuris savo nuostolius apskaito per 15 kontų.

Visi laukia šio liūdno fakto išsiaiškinimo.

P.

Lietuvi,

Ar jau įsigijai 1952 metų Kalendorių — Metrašį? Įsigyti galima «Mūsų Lietuvos» Redakcijoje av. Zelina 706. ir kioskuose.

Puiki proga nusipirkti

Mésine

Tik už penkiasdešimtis tūkst. tančių (Cr. 50.000) kruzeirų ir su mėnesine nuoma Cr. \$ 1.500.

Praca São José Nr. Vila Zelina

Reta proga!

Pigia kaina - geromis sąlygomis - su didele fregezija

Parduodamas Baras

AV. PAIS DE BARROS, 55

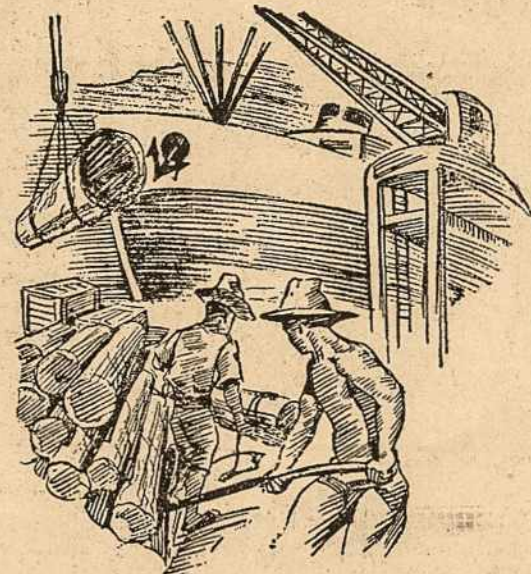
Tartis ten pat vietoje.

Industria e Comercio de Calçados

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: - Av. Churchill, 94 - 11.º and. - sala 1110

Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265

Em Minas Gerais:

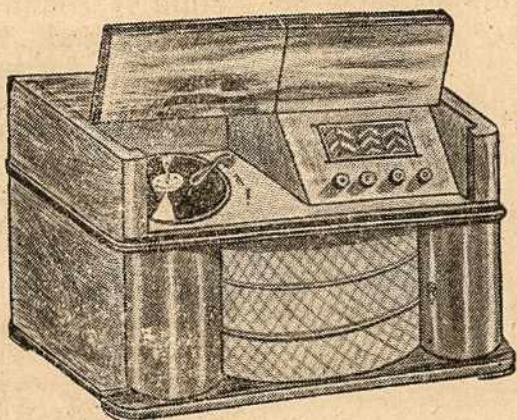
Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71

Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros

Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas.

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis. Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO
J. L. Galinskas Ltda.

BALDŲ SANDĖLĪ.
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Casa Sprindus & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, alumiinių indų,
įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-
fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
IŠSIMOKĖJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai,
vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms,
langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės
durys ir vartai, banguotos skardos durys
pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvai-
riausių tipų. Daromi įvairių
dydžių gražtai žemei gręž-
ti. Pardavimas grynais ir
išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildini-
mams tamsiuose tonuose ir sepią, spalvinimai aliejiniais
dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Este copo representa:

**Saúde
Alegria
Disposição**

E A POSSIBILIDADE
DE GANHAR
UMA LINDA BICICLETA

E CORRESPONDE
A

1 OVO
150 GRs. de LEITE
10 GRs. DE PÃO

VIC-MALTEMA

PRODUTO
100%
NACIONAL

VIC MALTEMA — SABOROSO E NUTRITIVO

Produto da COMPANHIA PROGRESSO NACIONAL - Rua José Paulino, 717 - Fone 51-7277 - São Paulo

Radio Dirbtuvė ir Laboratorio

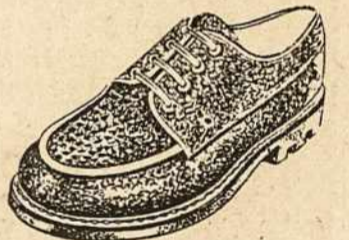
ALGIRDAS IDIKA

RUA BENJAMIN CONSTANT, 103 — São Caetano do Sul

SKUBIAI REIKALINGI į me-
kanikos dirbtuvę šaltkalviai -
(sereleiro) atlyginimas geras
kreiptis: Av. Zelina, 714 - fun-
dos.

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510
São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio
puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vien-
balsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visa-
dos naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S A O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJoje

A. † A. Izidorius Masionis

Gegužės mėn. 4 d. Mokoje mirė, ilgokai sirginėjęs, Izidorius Masionis, 67 m. amžiaus, kilęs iš Dusetų parapijos. Paliko nužūdime žmoną Emiliją ir dvi ištekėjusias dukteris, Pavilavičienę Elena ir Jurgutienę Stasė. Palaidotas Quarta Parada kapuose su religinėmis apeigomis.

Velionis Brazilijon atvyko 1927 m. Norėdamas aprūpinti šeimą dirbo sunkius ir sveikatai pavojingus darbus fabrike, kur ir palyginamai anksčiau pakirto sveikatą.

Mirė aprūpintas Šv. Sakramentais. Velionis visą laiką buvo L. Kat. Bendruomenės ir L. Kat. Vyrų Brolijos narys, uoliai dalyvaudamas, kol leido sveikata, susirinkimuose, bažnytinėse iškilmėse.

Senesniosios kartos eilės, diena dienaon vis retėja.

Už a. a. Izidoriaus Masionio vėlę egzekcijos mišios septintos dienos bus Vila Zelinoj gegužės mėn. 10 d. 8 val. į kurias yra kviečiami giminės ir pažįstami.

— Gegužės mėn. 3 d. Vila Zelinoje mirė Juozas Mažeika, 60 m. amžiaus, kilęs iš Šiaulių. Buvo našlys, šeimos nepaliko.

— Gegužės mėn. 10 d. Vila Zelinoj bus šliubas. Mykolo Setkevičiaus su Ona Denoso vaite.

— Gegužės mėn. 4 d. Vila Zelinoj buvo Liet. Kat. Vyrų Brolijos narių susirinkimas. Susirinkime Dr. E. Draugelis, kuris jau yra irgi Brolijos narys, skaitė paskaitą apie vyro kaip lietuvių, katalikų ir šeimos tevo uždavinius. Dr. Draugelis padės ir valdybai dalyvaudamas jos posėdžiuose. Brolijos nariai yra labai patenkinti, kad lietuviai inteligentai nuoširdžiai įsijungė į lietuvių kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą.

Dr. E. Draugelis yra senosios, prieškarinės lietuvių kartos veikėjas, dirbęs rusų carų metais ir aktyviai dalyvavęs nepriklausomos Lietuvos atstatyme ir jos politiniame gyvenime.

Greitu laiku pradės veikti Brolijos klubas. Brolijos šiame susirinkime naujais nariais įstojo Jokubas Juška, Juozas Matelionis ir Pranas Šukys.

— Vyrų Brolija šio šeštadienio vakarą pradeda šaškių (damkių) turnyrą, kuris prasidės 8 val. vakro pas P. Pavilonį, rua Rio das Pedras 630. Susitiks pirmosios dvi grupės. Pirmoj dalyvauja V. Banys, P. Pavilonis, J. Sprindys ir V. Dragevičius. Antroj: B. Šukevičius, B. Rimkus, S. Butrimas, K. Kascionis

DR. JONO BASANAVIČIAUS MINĖJIMAS

Kultūrinės Bendruomenės «Lituanian» iniciatyva gegužės mėn. 18 d. 15 val. Mokoje, rua Lituanian, 67, ruošiamas Dr. Jono Basanavičiaus minėjimas. Kartu bus paminėta ir Steigiamojo Seimo 32 metų sukaktis.

Paskaitą skaityti yra pakviestas Dr. E. Draugelis. Bus ir meninė dalis.

Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama gausiai atsilankyti

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Gegužės 11 d. 15 val., Dariaus-Girėno salėje, Mokoje, rua Lituanian, 67, ruošiamas Motinos Dienos minėjimas.

Meniška programą atliks Dr. Vinco Kudirkos vardo ir Vytauto Didžiojo vardo mokyklų lietuvių kalbos lankytojai, o taip pat šokėja Marija Vagnerytė.

PAIESKOJIMAS

PRANEVIČIUS Mečislovas, gyv. Toronto-Kanada, ieško dėdę

STEINARTAS, MEČISLOVAS, 50 metų amžiaus, 1917 m. emigravęs į Braziliją-S. Paulo.

Apie jį žinantieji maloniai prašomi atsiliepti šiuo adresu: Alberto Rokicki, Caixa Postal, 4337, São Paulo.

Padėka

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje vakaro, įvykusio š. m. balandžio mėn. 26 d., rua Lituanian, 67, Rengimo Komisija šiuo dėkoja vakaro programos dalyviams pp. Bolui Adamavičiui, Petriui Kalinauskui, Stepiui Zičkui, Ruthai, Sarkiui, Jorge Massara, Kian, Karasco, Emidio Rajdo, Milion Rosa, Marcelino Silva, Vidal Rocha, Izidoro Lopes, Benedicto da Silva ir Antonio de Almeida.

Be to, Komisija yra nuoširdžiai dėkinga Ponioms: E. Polišaitienei, E. Dantienei, M. Jakiūnienei, U. Balkevičienei, L. Vencėvičienei, J. Jakubaitienei, Pranaitienei, Blazevičienei, A. Žarkauskienei, E. Kubiliūnienei, Žilinskienei, L. Matulionienei, O. Stankevičienei, Hermanienei, M. Bum

blienei, Danutei ir Eugenijai Sankaitėms, A. Paškevičaitėi ir O. Zagorskaitei už suaukavimą bufeto bei jame darbą vakaro metu.

Taip pat dėkojama pp. Jonui Balkevičiui ir Jonui Sirvydui už pagalbą bufetą tvarkant bei visiems kitiems prisidėjusiems prie vakaro rengimo ir visiems jį atsilankusiems.

Vakaro Rengimo Komisija

Paieškomi:

1. Kazys ir Veronika Stankevičiai, kilę iš Kauno apskr. kričio.
2. Jozefina Vaičen,
3. Juozas Jūraitis ir
4. Kazys Čemarka.

Be to, žemiau išvardinti kviečiami atsiimti, atsiųstus Konsulato adresu, laiškus: Klemensas Jūra ir Alfonsas Žibas.

Kreiptis į Lietuvos Konsulatą São Paulyje, Rua Jaguairibe, 477.

Jaunimo ir tėvų dėmesiu

Vienintelis lietuvių choras ne tik São Paulyje, bet ir visoje Brazilijoje yra L. Kat. Bendruomenės choras. Kiekvienas susipratęs lietuvis rūpinasi jo papildymu bei stiprinimu. Geriausias būdas chorą sustiprinti yra įtraukimas lietuviško jaunimo į choro gretas. Todėl jaunimas, artimesnių ir tolimesnių apylinkių yra kviečiamas dalyvauti cho-

ATS

(Atkelta iš 3 psl.)

vaidinimo — 15%, likusieji 50% nori šūpinio, operos ir net baletu.

Į klausimą «Ar turite kokių specialių pageidavimų?», — visi 100% atsakė — «Norime, kad choras dažniau rengtų pasilinksminimus».

Klausimas «Kokios dainos jums labiausiai patinka?» — Pagal atsakymus gavosi tokia labiausiai mėgstamų dainų tvarka: «Jūreivių maršas», «Žydrasis Dunojus», iš op. «Cavaleria Rusticana», «Anoj pusėj ežero». Be to, visi priduria, jog visos dainos dainuojamos Bendruomenės Choro yra labai gražios ir visi jas mėgsta.

Geromis sąlygomis

Patogioje vietoje

RUA MARIA DO CARMO, 19

V. Alpina

PARDUODAMAS

BARAS — BILIJARDAS

Smulkesnių informacijų galima gauti vietoje.

re. Tėvai, paraginkite savo sūnus ir dukras dalyvauti choro Dainayra viena ryškiausių priemonių lietuvių tautinei kultūrai apreikšti.

Dr. E. Draugelis

Vidaus ir nervų ligų specialistas, baigęs Maskvos Universitetą 1914 m.

MEDICINOS ANALIZŲ LABORATORIJA

daromi ligų analizai — kraujo, šlapimo, išmatų, skreplių, tulžies (figado), nustatymas ankstyvojo neštumo, kraujo grupės, džiovos, sifilio, gonorėjos, etc.

R. Barão de Itapetininga, 139 - 2. o. Valandos: 9-12 15-18

Telefonas — 34-0038

Residencia: Indianopolis Av. Iracema, 42

Nuvykę į Santos, Praia José Menino neužmiršk pasinaudoti šeimyniniu

Pensionu «Sete de Setembro»

Virtuvė pirmos rūšies. Užkandžiai duodami bet kuriuo metu

Pensiono savininkas LILIAN KOTCHENKO

RUA SANTA CATARINA, 22 - SANTOS, JOSÉ MENINO FONE 4-3570

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYŠ

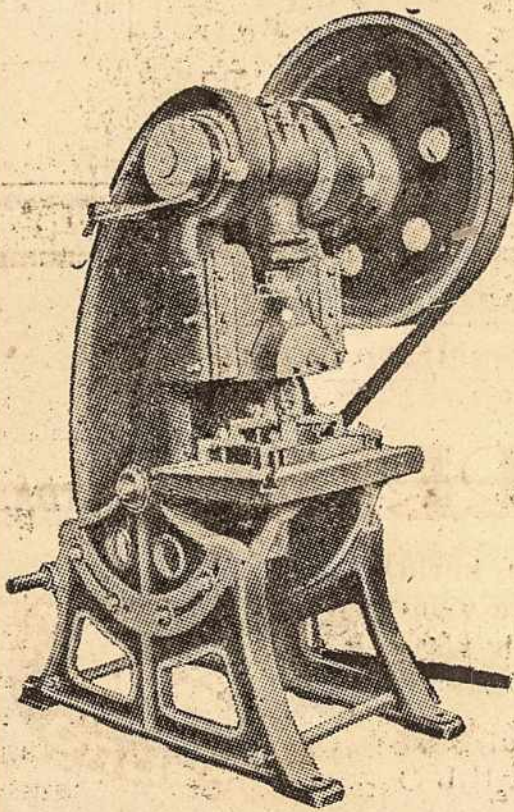
Registrado no C.R.C. sob o n.º 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distratos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balanços
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Oficina de Modelos
para fundição e
Marcenaria!

PETRAS SIMONIS

BRAIŽYTOJAS —
MODELISTAS

Įvairiausi modeliai ma-
šinių lydinimui!

BALKONAI, VITRI-
NOS IR KOMERCINIŲ
ĮSTAIGŲ ĮRENGIMAI!

VISI KITI MEDŽIO
DARBAI!

São Paulo, Vila Zelina
Rua Venda Nova, 46
Recados Telef. 3-0710

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

VILAALPINA